

श्री रणवीर - केन्द्रीय - संस्कृत - विद्यापीठम्

काश्मीर-शैवदर्शन-विभागः

प्रवेश संख्या 69 --- विषय :- शैवदर्शनम् क्रम सं. 33 ---
नाम - जन्ममरणविचारः - ग्रन्थकार नाम - भट्टकामदेव ---
पत्र सं. 14 --- अक्षर सं. (पंक्तौ) शब्द - 6 - पंक्ति सं. (पृष्ठे) - 16 ---
आकारः 6.5" x 8.5" --- लिपिः शारदा --- आधारः - कागज ---
वि. विवरणम् - ५ ---
पर्यवेक्षक :- --- दिनांकः ---

55

M. K. Maru

१.

१६७

“ज. म. वि.”

जन्म-मरण-विचारः

22

M.K. Manna

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

लकल्ले वरि यत्तन परिभीयते । उतरेयम
कभिरेकल्ल मिष्टः शुभकृतयः सुसुयुक्तय
उव सुद्धमद्ध मिष्टम ॥ ५८ मि । उद्ध
वमभेठगवात्तुभायामद्धा एत सुष्टुठिगति
उभुत्तुमक्तिमदिष्टा सुद्धनेवद्धनं मद्धा मि
उमिवावठमयविष्टनाकलः प्रलयकलः
मकलसुभम्युद्ध । उद्धल्लवनेकैनेवमलेन
मंयुक्ते विष्टनाकल उष्टु सुद्धमल्लवभायी
यद्धमपवद्धः प्रलयकलः रिठिगल्ल
वभायीयकल्लैः मंयुद्धः उगेवकल मिशष्ट
उत्तुद्धमयः मकलः उद्धमवयमग्नमनः ।
उद्धमपुष्टुयिठगवात्तु सुद्धा सुनिवतुमानः सु
मक्तिठिः भायं विष्टकल उद्ध किष्टिष्ट
दुल्लमल्ल प्रल्लमल्लमल्लमि उद्धमि किष्टि
मवरेष्टा सुद्ध उद्ध किष्टिठिलधनुपंम
गगउद्ध उद्धउद्धगं कद्धउद्ध सुद्धविष्टुद्ध

मदिप्रभुद्वानंभद्रमिउमिवठभयत्र ४ः
 उतिउष्टेयवेजंष्टपकेदिमिवःसुसुहुउ
 भद्रमभुष्टउ विमिउठलकेमेपवमउउ
 सुगीठका ॥ उतिनिराभुपनेपनकेलि
 लेलभवंभद्रममत्रिपरिभुत्रंशुगगुवः
 उतिपमिउ उष्टाशुः सुतिउष्टकगिद
 सुसुहुत्रिदलभभुष्टशुमनरीम
 पदिउःपरमभुः ॥ सुनकुभुपेपियम
 दसुमनंविठःमेवविष्टयउठेपडाव
 विष्टयतिकः ॥ उति नमपडावडाठगवेठे
 मकालाकनेपापिकिदिउनिगमियानत्र
 परिभुत्रंशुमभुमिउपिरुतिःशुउप
 ममदिप्रःपरिभुमिउमभा । सुभुभु
 सुकपुपलवपुषासेमदसुगः भद्रमभु
 मंविष्टुमउष्टुष्टमिवडा । परिभुत्रं
 कसुमउष्टुष्टु किललमभाशुमवि

रा.
 वि. ३
 ०

लमल वरियतन परिभीयत । उनरियम
कमिरेरुल्ल मिष्टः शुभजयः सुमुखमुय
उव शुभमदुष्ट मिष्टमा ॥ ५८ मि । उम
वमभेठगवात्रुभायामडा एन सुष्ठुठिमि
उभुउतुमजिमदिभु शुभनेवदानं मकुमि
उमिवावठमयविष्टनकलः प्रलयकलः
मकलमुमभुष्ट । उरालवनेकनेवमलेन
मंयुते विष्टनकलउष्टु वृष्टमालवभायी
यष्टमपवष्टुः प्रलयकलः रिठिगल
वभायीयकष्टुः मंयुः उगेवकलमिगष्ट
उउदभयः मकलः उमउमवयमउमनः ।
उमपुष्टुयिठगवं शुभुष्टुनिवतुमानः शु
मजिठिः भायं विमिष्टकलउष्टु किष्टिष्टु
दलमल प्रललमुमराति उउपिकिष्टि
मवरीगष्टु विष्टुउष्टु किष्टिमिलधुपंम
गणउष्टु उमउमगं कष्टुउष्टु सुउठविष्टु

मानउया रिण मवसिहउ उकुलउउं उवृ
 इधिगणेयेनकृदुधु मवसुमः त्रियउउवि
 यउउउं उमकुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 मलपु वदिगकुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 सुगभउ भायाकलासुपु विहृगगकले
 नियउल मउउउपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 मिउउनः । एवंमपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 कपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 येहृगः ॥ उतिममकलापुपुपुपुपुपु
 मिउंकुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 पुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 उतिममदिकगपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 कपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 एउं मपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 लि एहृगुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु
 एपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपुपु

२०.
 वि.
 ९

[illegible]

3

गीतभा सुभाभवेकलानां उद्वयमुत्तुता निउ
 वनउपि रीष्टुनि एवंअलप्रज्ञापरुत्तु
 वनउद्वकलानुपंरि विगुपं प्रमेयभुत्तु प्रभा
 लमपि परमभुत्तु वलउया विविशमेव उति उष्व
 १. एकमे प्रलप्रभातुः भुत्तुत्तुभगतः धक्षिण
 मगुनि विष्ठातिरुत्तु । कवतिमात्तु मीमा
 रिष्यएनमहुत्तु दक्षिणः परमभुत्तु वलमेकं
 प्रमेयभुत्तु कंठोतिमनिगतिः उद्वलमपि
 नयनं गममात्तु प्रमेयभुत्तु ॥ भुत्तुत्तु भुत्तु
 इत्तुत्तु कपमभुत्तु वलमिउवनमपाक
 ल मगुत्तुत्तुमेकक परमभुत्तुमेककुवन
 भिगिउद्व ॥ धेनुमवलः परमभुत्तुत्तुमेकं
 ममात्तुगीउयभा ॥ उति । उयभा लवी
 वतिमालुषु ठगव विमिरेः एतुयुत्तुनेः
 एतुयुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तु
 महुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तुत्तु

५०
वि.
५

वातिपक्षमतिः मि ति भा ॥ सुतवमेलित
 माप्रयमप्रीधिभीयदुता गुरुभु रमादुतेत
 उमंमंमंभात्रेस्सुरयत मरुमेभि उतेमरु
 मरुतः सुतमरुतः ॥ एवंमंभनसुतदंमि
 वातिवषात्रमभा श्रीलं उषेवमंभन ठवर
 सुवमभुवः ॥ ५ ति । उषेवं कुत भादुपिदुमभु
 वमभुवते सुप्रीधिभादुके गुरुगभी कुभुम
 मभयानतुगंराननीरा नो गतः कलिली
 ठवति उतेवुपं गतः यमी उतेपनः वादु
 नपतिगुरुः सुतदुतिः मंविदुल्लभः म
 वादुमभुतिगुरुः मरुतः मापदुः य
 मंविदितिगिदियावदुस्यते । उतेमिल्लम
 त्रसुगभो मेमभुदुमिल्लमभगभुदु नि
 पदुल्लगु रातवममिभदुतमुपुपमवि
 कामिनि ॥ वीगुरुल्लपगील्लमवमादु
 रमभुवः एकगतेधिउतेतः मिउं कलिल

五

[illegible]

५०

वि०

۱

केनिकजितपि उक्तमिवान्मष्टेउल्लवि
 दुर्मीमदुतभीदिहउः उक्तुपउष्टुः ।
 मरेवउंमुंभीनपुंमकलमलं प्रुतिउयक
 गलभा मिभाभित्तनपुंरात्रुमहाभित्तनये
 धितः मष्टुक्कीवमुवाउनठरुदुदुधुपट
 उ ॥ उति मवयवठरुपि नवमममेमभा
 मिप्रुलेः मुतिभाउतेः निःभाहउगल
 उवयउछिदुलमदुगः ॥ उष्टुपेठमगीउंउ
 दुदुमेषायतिम मष्टुउवाधुष्टुधिकंवि
 नितुंमउउयभा ॥ मुलेःमदुमउःधधि
 ममनविमगिग्रायः पालिपाममलाक
 म्रुतांमंभुनमउधयभा ॥ धुष्टुमुलीनंउ
 धादुीगुल्लपुममउधयभा मष्टुहउतिकुभी
 निरुदुयैमुवमवउ । दुष्टुएउकपलेक
 ठलकंमममदुव । ममिभुलधकमुली
 ठलकमविनिद्रिमग ॥ ठगमुकंउवाध

उलमा वभिमीदि मिशक गलमुदिक नलि भुमा मुकुं न भन भु
धूमयानिउ

CC-0 Sharada Manuscripts at Rashtriya Sanskrit Sansthan Lucknow, Digitized by eGangotri

यिउषासः सुप्रिभुलंभायुयुतं मंभमे
 लिउलेपनभा मद्र वनंभुनवि प्रलंभउ
 गीधयेः ॥ एगमेकमभविष गीयउनभा
 उगभा म्भुलेभनिउंमकुतवभमिभंउएग ॥
 भुनिःपगमदेष्टु मव सुमिनिगनभु
 गउभुभुभिनभिनः मगीकभु पितुभुभुः
 पाप निकुचउ ॥ सुकगेडीयभानवभु
 भुःयेनभुताभा केकिनभमगीययभु
 पउंमभामोउ ॥ ५ति ॥ एवंमगीभुभु
 मगीमिभुपुभुभुउ ॥ सुभपुतिभरभुलि
 हययभुति निःभुताः किताभभुकि
 नकुभुभंभुभुममिभुभु ॥ मभुलंउभु
 भुभुभु सुकगीपउवभलः मल्लयभुविमि
 देहभनगएयउनउ ॥ ५भभउउदं
 उंउभुभुभुभुनं विमिभु नैनुएगभ
 लैमभभुठवति किंभुं यदुयैकुंभुभ

रा.
 वि.
 १

CC-0 Sharada Manuscripts at Rashtriya Sanskrit Sansthan Lucknow, Digitized by eGangotri

शूलभीमभगपतिप्रसवो ॥ समुद्रमननिगुः
 पश्यन्मोक्षमवकः किंमकस्मदिष्टानेनभुवोपुपस
 यो ॥ इत्यमि मयंतु उक्तयानुमु निवेगः महु
 यनुपभुक्तेन कृतेभुवेकमः इतिमगभावाभरु
 मेरुविकल्पकलितइत्यरु मुकमभक्तदियषा
 प्यष्टमिषुपुषण्वेग उषाकेकेष्टनेकस्मराला
 गेष्टुंमुभान ॥ इति नम मुभक्तकथायमुक
 ममिमिपि उक्तुपभाक्कृष्टनंठवति उषाम म
 लिनेदियषामेष्टुपलिकष्टनमः उषाहप
 केकाल मुक्कृष्टनष्टनमः ॥ इत्युक्ते ॥ इ
 टलेकुयभा उक्तन ॥ एवमभोठगवाचुपुत्रम
 किमदिभा पमुद्रमभवलमुभाने ठगेपमान
 प्रवलः मंपुल्लेकदशूलुलः भन उक्तनप
 कृष्टुल्लेकमल २३३ः मगी ५ गिरुदभाभा
 यति कृमल कृष्टुपकममुपकिठपविकेगेल
 गिगा मि किः कवयत्र विप्राभाने मेरुमुमे

रत्न

वि.

३

CC-0 Sharada Manuscripts at Rashtriya Sanskrit Sansthan Lucknow, Digitized by eGangotri

सुकर्म विवर्तन ॥ ५३१ ॥ सुविम्व कुतेमन्त्रुग्दे
 शुद्धं लघुषा विदुः सुवैक्यं यदुद गम्युय ५
 विदुः ५३१ सुयमन्त्रुः दग्द कणवति सुदुमन्त्रु
 शुद्धं लः शुद्धवामिनः लघुषा कलकल उ उ
 वमभुविनी कुमन्त्रु विदुः मन्त्रुमिवमन्त्रु परिपु
 मापुद्गुग मगीमभुमन्त्रु उयेविदुः वनुमानक विदु
 मन्त्रु मन्त्रुयुगु कविउया यदु यमकमभिवि
 दिक पृं उदुद गनुमन्त्रुपलपृं ५३१ ५३१ ५३१
 मन्त्रु उमभुमन्त्रुः ५३१ ५३१ योनिनमन्त्रु ५३१
 उदुदमा उदुदम मन्त्रुमन्त्रुयं मन्त्रु कल मन्त्रु
 मापुविदुयलि मन्त्रुमीनि मन्त्रुमन्त्रुविधय
 मन्त्रु उदुद मन्त्रुमन्त्रुयं मन्त्रुमन्त्रु मन्त्रुः कल
 मन्त्रुयं यियमन्त्रुमन्त्रु विधयः उमन्त्रुयियमन्त्रु
 मन्त्रुयुग्दग्दमन्त्रुः मन्त्रुमन्त्रुयान् यंयंयमि
 मन्त्रुयं उदुदमन्त्रु कलमन्त्रु उमन्त्रुयिदुयमन्त्रु
 उदुदमन्त्रु विदुः ५३१ सुयमन्त्रुमन्त्रुयः मन्त्रु
 मन्त्रुमन्त्रुः

५

रा.
वि.

७

CC-0 Sharada Manuscripts at Rashtriya Sanskrit Sansthan Lucknow, Digitized by eGangotri

भुविनेवदतः यमभवेत्तुल्यंयवतिद
 दृष्टाऽऽमिनागुतेन । उताः मगीवभुः
 पल्लवमत्र परिबुभने उभिन्नतुभुवननि
 विष्ठा । उतामिभुतुभुः मट्टापि मभवे
 एतन्मभुतमभुतिभुवयियभुत मताः पल्ल
 मगीभुपल्लमविपुयः ॥ उताऽऽमिभुव
 भुतुपल्ल मभुवतिव किन्नमेतेमेदतु
 गनीयत मेपिमेदः भुतिभुतुमेमवपुश
 लिदि उतामत्र मभुविनिभुति यवम
 पल्लपल्लियतुवतुगिबुभने, उः ननक
 यनिकयेः मभुतिमभुत उवमभुतिः मभु
 भिवभुतः पल्लमभुमवयतुभनः । उति ।
 वभुमभुतिनियवविदय उतामिना
 भुमभुतिनियपल्लमभुतुभु मभुवमभुति
 उमभुतुगुमभुतिपल्लपल्लितः केनपिनी
 मभुतिनियन मभुतिनियविभुतुमभुयनिरं

१०.
 वि.
 ००

ॐ पंथाभ्युति उः धनुषमर्चनमुत येष
 कं श्रीभ लिनीविराज्य सवमभ्युदयः क
 लेकमिं सिद्धिं गंगामता ॥ ५३५३५ ॥
 लोके धर्मनामुदयपतेमिवं गंगता ५३५
 मनेन गंगता ॥ यद्युक्तपि पात्रमसुगयते
 मगीमभिरुक्त प्रवेष्टि रूमल पात्रमसुगी
 ठवति उक्तं श्रीभद्रयामा शुभाद्रु
 गमसु यस्मिन्नु निष्ठगता प्रयतिभव
 उक्तिं मुक्तं वैष्णवं मता ॥ अनिश्लोता
 द्विगुलं उक्तपतिकीर्तिता मिद्वयता गिता
 द्विगुलं वरिगुलं मता ॥ मनुजुलं ध
 यंष्टुक्तं द्विगुलं विगुलं मता फलं मय
 दृष्टा प्रवेष्टि यंष्टुक्तं मता ॥ ५३५३५
 यवमासि उक्तं यद्वलं मता उक्तं
 लेमं मुक्तिं यतिगयलं ले ॥ ५३५
 श्रीभद्रमताममिपयामपि यदुक्तं

ॐ

१५००

उदेनकुयेल्लमठगुवग ॥ यभ्रदुचंपाटुभे
यनद्रशुल्लिषयभा भालंउकषंतमुदल
त्रेमभुपभित्त ॥ ५३ ॥ श्रीगभठष्टकपि ताव
क्रुंतउषातीजंयावधुल्लिचैविमग उद्विभित्त
सुधकैपिभद्रमेनरुमंमयः ॥ ५३ ॥ ठगय
उठेनिपतिनापि तीजसुधमण्डकवनपुम्भ
तिपिपरितुल्लेदभा ह्यनममकलभक्तः
कैवल्ययतिदुमेकः ॥ ५३ ॥ श्रीभद्रैकु
यामपि ५३ । मिटुतानेमउदनेमवरेन
श्रवभित्तः भद्रल्लेठगवभक्तः सुद्रुचनः भद्र
भित्तः ॥ यदयद्रभूमैवनिवभैयउद्वियः
भूमैवभैविउंभभउंउभुविश्रुतः ॥ ५३ ॥ भद्र
हामकल्लउविश्रुतियद्रुमिग प्रयातिप
मभउंवेभभद्रुतः सुविश्रुतभा ॥ ५३ ॥ सु
हृदिपि श्रीगभैयउनेनहृदयउनेश्रुत
तीजमेकंश्रुयमउमउतीज निवक्तयेग ॥

[illegible]

CC-0 Sharada Manuscripts at Rashtriya Sanskrit Sansthan Lucknow, Digitized by eGangotri

नीतिचक्रः ॥ १३ ॥ हृदयं काविकर्मललि
 उपमस्य गुरुमुखाः ॥ १॥ ममभुवें रणत्र
 भाग विमगाष्टिगुरुः गतिभुक्तवत्तु
 भक्तस्य गमादवदसी भुक्तिगारण्युत्तीर्णमिति
 श्रीकृष्णमन्त्रे ॥

सुखद्विधयुक्तगिनी निविकल्पमिति वक्तव्यं
 प्रचमिदुत्तममपस्मिन् सुखेन वति नृपिण्डगः

विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥
विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥
विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥
विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥
॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥
विष्णुपञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥

